

אצלנו

קיץ 2009 / אלול תשס"ט

גליון מס' 18

רח' קפלן 17, תל אביב, טל': 03-6093476, פקס: 03-6951310 / דואר: ת.ד. 23574, תל אביב 61234

שנת שלום, בריאות ושלווה לחברינו ולכל בית ישראל

יוצאי לטביה

ואסטוניה היקרים!

גיליון זה מגיע אליכם בחודש אלול, בזמן שעם ישראל מתכונן לשנה החדשה הבאה עלינו לטובה!

מי ייתן ונזכה לשנת שלום אמיתי! מי ייתן ונזכה כולנו לחיים בריאים, מלאי אושר ועושר.

בימים הנוראים אנו מבקשים מבורא עולם - תן לנו בינה להקדיש יותר זמן לילדינו ונכדינו כדי שנעביר להם את גאוות העדה - השתייכות לקהילות המפוארות של יהדות לטביה ואסטוניה.

תכלה שנה וקללותיה תחל שנה וברכותיה

אליהו ולק, יו"ר האיגוד

Дорогие земляки!

Желаем всем нашим читателям счастья и крепкого здоровья в новом, 5770 еврейском году!

Да ниспошлет Всевышний нашим лидерам здравого ума, чтобы побеждать врагов не только на поле боя, но и на политической и дипломатической аренах. Я желаю всем вам проводить больше времени с детьми и внуками, чтобы познакомить их с нашей историей и передать им ощущение принадлежности к замечательным еврейским общинам Латвии и Эстонии.

Эли Валк,
председатель Объединения

Время работы нашего офиса (ул. Каплан 17, Тель-Авив):

Воскр., понед., вторн., четв. – с 10:00 до 14:00

В иное время работает автоответчик.
Тел. 03-6093476, факс 03-6951310

Адрес для писем: **61234, תל אביב 23574, ת.ד.**
Электронная почта: latest@bezeqint.net

שעות עבודה של משרד האיגוד ברח' קפלן 17 בתל אביב:

בימים א'-ג', ה' משעה 10:00 עד 14:00

בשעות אחרות ניתן להשאיר הודעה.
טל' 03-6093476, פקס 03-6951310

י"ר אליהו ולק

סגני י"ר זאב גולדשמידט סולומון פייגרסון

גזבר אריה גרינמן

מזכירת האיגוד ז'ניה טולשינסקי

מנהלת משרד אלה ברקן

חברי ההנהלה

גמזו בתיה

היימן אליהו

ולדשטיין אוולין

כהן מנחם

לויס יאיר

למברג פרידה

מורין דוד

פלינר ליבה

קרסין יעקב

ריבק מרק

רפפורט מרים

Общее ежегодное собрание Объединения состоится в зале в Шфаим

в пятницу 4 сентября 2009 г. в 10:30

Запись на автобус

от ж/д вокзала Арлозоров

по тел. 03-6093476 до 2 сентября

На повестке дня:

- ✓ Отчёт председателя Объединения о работе за прошедший год
- ✓ Финансовый отчёт казначея
- ✓ План работы на ближайший год
- ✓ Разное (положение с пенсиями из Латвии, компенсация за собственность и т.п.)

Приглашаются все члены объединения

אסיפה שנתית מן המניין

תקיים באולם בשפיים ביום שישי

04 בספטמבר 2009 בשעה 10:30

ניתן להגיע גם במונית שרות העוצרת בדרך נמיר בת"א (דרך חיפה) ליד תחנת רכבת ארלוזורוב.

המעוניינים בהסעה מאורגנת ייפנו למשרד

עד 2 בספטמבר לטל' 03-6094376

על סדר היום

- דו"ח היושב ראש על הפעולות בשנת תשס"ט
- הצגת דו"חות כספיים לשנת 2008 ע"י הגזבר ואישורם
- תוכנית עבודה לשנת תש"ע
- שונות (כולל טיפול בפנסיה מלטביה, פיצוי על הרכוש וכו')

כל חברי האיגוד מוזמנים

סבא הביט עלי בגיא ההריגה

רשומים מביקור בריגה – 2009

בחרתי במנגינה של "בין העצים הירקרקים" כי שיר זה הוא תרגום מאידיש וסביר שסבא הכיר מנגינה זו. אני מנגן במפוחית פה ואת כל רגשותיי הבעתי בנגינה זו.

אחר כך השתתפנו בטכס הזיכרון הממלכתי הרשמי של לטביה לזכר קורבנות השואה. השתתפו בו נשיא המדינה, ראש עיריית ריגה וכמובן נציגי הקהילה היהודית. קבוצתנו שאורגנה ע"י האיגוד ייצגה את יוצאי לטביה בישראל. האח"מים, רב הקהילה ונשיא קהילת יהודי ריגה נשאו דברים. חזן בית הכנסת אמר יזכור וחברת קבוצתנו קראה מדפים שכתבה. בסיום הטכס הניחו זרי פרחים ואני התכבדתי להניח את זר "איגוד יוצאי לטביה בישראל". התרגשתי מאוד, חשתי כי סבי מביט בי, חשתי שיצרתי קשר עם רוחו. אמרתי לו: הנה אנו קיימים! אנו חיים! יש לך נכדים, אנחנו עם עצמאי בארץ ישראל ואנו זוכרים אותך.

ביום אחר נסענו לגיא הריגה נוסף Bikernieki שם נתגלו הרבה בורות עם הרוגים. כל בור סומן במסגרת בטון עם אבן. לכאן הביאו יהודים מכל אירופה, כאן גם רצחו רבים מבני עמים אחרים.

Группа «Шорашим-2009» у памятника Праведникам народов мира рядом с руинами Хоральной синагоги в Риге.
חברי הקבוצה למרגלות האנדרטה לזכר חסידי אומות העולם ליד שרידי גוגול-שול

גם כאן הוקמה מצבת זיכרון ליהודים שנרצחו, גם שם הוצבו אבנים בגודל 30-40 ס"מ. לכל עיר לכל מדינה קבוצת אבנים, וביניהם שבילים, ובכל שביל שם של עיירה שבה נרצחו יהודים.

גם כאן התכבדתי באמירת הקדיש, לא בכיתי, חשתי שסבא שלי איתי, כאילו עומד לידי מסתכל עלי בעיניו הגדולות הטובות ואולי אפילו מחייך אלי, טוב שבאת הנה נפגשנו. גם כאן הבעתי את רגשותיי בנגינה במפוחית פה – "שקט שקט בני נחרישה, כאן צומחים קברים, האויב אותם נטעו מכול העברים, אל פונר דרכים יובילו דרך אין לחזור, לי בלי שוב הלך לו אבא ועימו האור". שיר שנכתב על ידי נער בגטו וילנה.

107 בעמ' 10

זה עתה חזרתי מביקור שורשים בריגה,
היה זה יעד שהייתי חייב להגשימו.

נולדתי בריגה ב-1932 לאבי מאיר בן חנוך שמושקוביץ' ולאמי שרה בת לייבה גלזר, עלינו לארץ בשנת 1935, ואנו היחידים שנותרנו מכל המשפחה.

נסעתי לבקר ולראות את המקומות בהם נרצחו בני משפחה, מקומות אפשריים בהם הם קבורים, היכן גרו והיכן חיו.

אני שונא את לטביה ואת הלטבים, עוד בטרם הסתיים כיבוש לטביה החלו הלטבים להרוג את היהודים, והגרמנים השלימו את מלאכת ההרג. לא באתי לראות את לטביה, לא באתי לבלות ולא ליהנות, התפתח אצלי מין אנטי.

אחותי אהובה שגם יצאה לסויר השורשים הייתה אומרת לי: "תראה את האדניות על החלונות ובפתחי החנויות", אך אני לא ראיתי שום יופי לא מצאתי דבר שראוי היה להסתכל עליו.

אני מבין ויודע שאי אפשר לקשור את האנשים של היום למעשי האנשים מלפני 70 שנה, אך עבורי הם הרגו את סבא שלי, פה רצחו את כל המשפחה ואני באתי לעלות על עפרם.

הרושם הראשון מלטביה זה הירוק, הכול ירוק מסביב והכול מלא יערות. אלוהים נתן להם שפע של גשם, שפע של מים. אין אצלם כתם צהוב יבש, אין אצלם קרן קיימת לנטוע עצים, הכול צומח ופורח מאליו.

אומרים שריגה יפה, לא כל כך קלטתי ולא כל כך זוכר. אומנם הכרתי אותה מספיק כדי להתמצא בה, אך לא בשביל להתאהב בה או להתפעל ממנה. ביום שלמחרת נסענו לגיא ההריגה ברומבולה. בתוך היער חפרו בורות, הורו ליהודים להתפשט, להיכנס לבורות, ושם ירו בהם כדור אחד לכל יהודי. שתי נשים ניצלו מגיא הריגה זה והן שסיפרו את הזוועה.

במקום הועמדה מצבת זיכרון – אבן גדולה במרכז וסביבה נטועות בצורת מגן דוד אבנים בגודל 30-40 ס"מ שהוזמנו ע"י קרובים ששרדו ועל כל אבן חרוט שם. מצאתי את האבן עם שם סבי.

זכורני כי בילדותי נהגתי להסתכל ממושכות בתמונתו של סבא שלי ובכיתי – אני רוצה לראות את סבא, והיום נפגשנו, אני מאמין, אני מרגיש, שרוחו נפגשה איתי. הקבוצה ערכה טכס אזכרה ואני אמרתי את הקדיש בבכי חנוק ולאחר מכן ניגנתי לזכרו.

Поездка в Прибалтику

Этим летом я побывала в Латвии и Эстонии по программе "Корни и память". Некоторые из участников группы приехали в Палестину детьми, другие родились в Израиле, но много слышали от родных о Латвии.

Наша группа в 15 человек побывала в Румбуле и в Бикерниеки; мы участвовали в государственной церемонии 4 июля у руин Хоральной синагоги на Гоголя, пришли к памятнику спасителю евреев Жанису Липке на кладбище Шмерли. В каждом из этих мест мы возложили венки с надписями на иврите и латышском. В местах расстрелов звучали стихи Н. Альтермана и песни гетто, Ханох Шимши тронул всех виртуозной игрой на губной гармошке. В Румбуле люди разыскивали камни с именами погибших здесь родных.

Кроме того, мы ознакомились с архитектурой Риги, побывали в замке в стиле Барокко в Рундале и в Сигулде. Мы съездили также в Таллинн, где нас встретил и показал город член правления нашего Объединения Марк Рыбак. Он показал нам также созданный им музей еврейской общины Эстонии.

Наша ведущая Тамара Гринман сумела без давления и суеты добиться образцовой дисциплины, найдя верный подход к каждому. Совершенно чужие прежде люди в конце поездки расстались как близкие друзья.

Думаю, что в успехе поездки "Корни и память" есть немалая заслуга и супругов Эли и Авивы Валк, которые поделились с организатором поездки Арье Гринманом богатым опытом организации подобных поездок в прошлом.

Мирьям Рапопорт-Гарбер, Тель-Авив

תודה למארגני טיול שורשים 2009

ותודה מיוחדת לך על שהענקת לנו את רעייתך כמלווה. יחסה החם והמתחשב, יכולתה לפתור מצבים לא פשוטים בנועם, דאגתה והתייחסותה האישית לכל אחד ואחת, גמישותה ואישיותה החמה הנעימה והמיוחדת עשו את המסע הזה לחוויה נדירה. ואינני היחידה שחושבת כך.

תבורכו על המפעל ולתמרה מסור את אהבתי והמון תודה והערכה.

רחלי קסטרל, תל אביב

לאריה גרינמן שלום,

קודם כל המון תודה על המסע לשורשי משפחתי. גם אם לא גילינו קצה חוט ולא פגשנו איש שהכיר או זוכר, תחושת היותנו נצר אחרון למשפחה נותרה בעינה. המסע הזה נתן מימד נוסף ואחר גם לשואה שעבר העם שלנו וגם להיותנו עם שיש לו ארץ.

בביקור בלטביה יכולנו לומר "אנחנו פה!" או כפי שתמרה אומרת "מיר זיינען דא", ואכן הייתה תחושה של שותפות גורל, ועל כל אלה תודה רבה לך ולכל מי שטרח וארגן את המסע הזה.

סיור זיכרון ושורשים 2010
ASSOCIATION OF LATVIAN AND ESTONIAN JEWS IN ISRAEL

HERITAGE
TOUR 2010

איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל

В следующем году мы планируем две поездки в Латвию (на 8-9 дней), включающие посещение городков Латгалии и Курляндии. Поездки намечены на конец июня и вторую половину августа 2010 г. Подробности – в следующих номерах «Эцлейну».

שורשים וזיכרון 2010

בשנה הבאה אנו מתכננים לארגן שני סיורים ללטביה כולל ערי שדה

הסיורים, בני 8-9 ימים כל אחד, מתוכננים לסוף יוני ולמחצית השנייה של אוגוסט 2010.

פרטים נוספים יימסרו בגיליונות הבאים של "אצלנו".

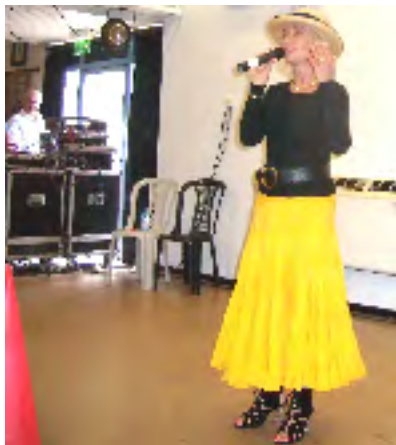
Об истории евреев в Латвии

8 мая 2009 г. в нашем зале в Шфаим состоялась обзорная лекция на иврите по истории еврейской общины на территории Латвии. Инициаторы этой встречи попытались объять необъятное – за полтора часа рассказать об истории, насчитывающей более 450 лет. Для этого было выделено 4 периода:

- ✓ от первого упоминания поселения евреев в Курляндии (1560) до 1917 г.;
- ✓ жизнь евреев в независимой Латвии 1918 – 1940;
- ✓ уничтожение евреев в дни Шоа;
- ✓ борьба за национальные права и за алию в Советское время 1945 – 1989

О первом и последнем периоде рассказал председатель Объединения Эли Валк. Выпускник рижской гимназии "Иврит" Давид Мурич рассказал о расцвете еврейской общины в независимой Латвии. С особым волнением и интересом выслушали собравшиеся, среди которых было немало детей и подростков, рассказ узника гетто, уроженца Бауски профессора И. Файтельсона об ужасах Шоа.

Успеху встречи 8 мая в немалой степени способствовал обширный набор компьютерных иллюстраций по всем периодам. Организаторы благодарны Дову Двиру обеспечившему демонстрационную технику и её безотказную работу.

Заключительным аккордом встречи (в прямом смысле слова) стало выступление известной американской певицы Аэлиты.

В Риге, откуда её семья в 1972 эмигрировала в США, её звали Алла Фитингоф. Она добилась широкой известности в Северной Америке и даёт много концертов в пользу израильских больниц и вузов.

Наше Объединение сердечно благодарит Аэлиту за выступление на встрече в Шфаим.

На лекцию в Шфаим пришло более 80 человек в т. ч. немало уроженцев страны, чью родители приехали в 30-40 годы. Исходя из их просьб и опыта первой встречи, решено в дальнейшем посвятить каждому из важнейших периодов нашей истории отдельную лекцию. Сообщения о лекциях – в следующих номерах бюллетеня.

תולדות יהודי לטביה

ב-8 במאי 2009 התקיימה באולמנו בשפיים הרצאה אודות תולדות הקהילה היהודית בלטביה. זו הייתה משימה כמעט בלתי אפשרית, בהרצאת-סקירה אחת להקיף הסטוריה של מעל 450 שנה.

תולדות הקהילה חולקו ל 4 תקופות:

1. למן האזכורים הראשונים אודות התיישבות יהודים בקורלנד (1560) ועד מהפכת אוקטובר (1917)
2. תקופת לטביה העצמאית 1918 – 1940;
3. מלחמת העולם השנייה והשמדת היהודים בשואה;
4. המאבק למען זכויות לאומיות ולמען זכות עליה בתקופה הסובייטית 1945 – 1989.

Проф. Иегуда Файтельсон рассказывает о Холокосте в Латвии * יהודה פייטלסון * מספר על השואה בלטביה

על התקופות 1. ו-4. נשא דברים יו"ר האיגוד שלנו מר אלי ולק. חברנו דוד מורין, בוגר הגימנסיון העברי בריגה, סקר את שגשוגה של הקהילה היהודית, שנהנתה בתקופת עצמאותה של לטביה מאוטונומיה תרבותית.

אסיר הגטו וניצול שואה פרופ' פייטלסון, יליד העיירה באוסקה, סיפר אודות זוועות השואה. הנוכחים, ביניהם ילידי הארץ אשר הוריהם עלו לארץ בשנות ה-30 וה-40 של המאה שעברה, הקשיבו בעניין רב לדבריו. ההרצאות לוו בהקרנת תמונות רבות אשר העניקו ערך מוסף לחומר.

את הפגישה בשפיים חתמה הופעתה של הזמרת אַאָלִיטָה שהגיעה אלינו מאמריקה, אליה היגרה מריגה יחד עם משפחתה בשנת 1972, שמה היה אז אַלֶה פִּיטִינְהוֹף.

אאליטה מרבה להופיע בצפון אמריקה ומקדישה את הופעותיה לטובת המוסדות האקדמאיים ובתי חולים בישראל.

בהזדמנות זאת מודה האיגוד שלנו לדב דביר על ארגון יעיל של ליווי ההרצאות בהקרנת תמונות מן המחשב, ולאאליטה על הופעתה בהתנדבות בפני באי האירועה.

איגודנו מתכוון לערוך הרצאות יותר מפורטות על כל תקופה מאלה שצוינו לעיל בנפרד. פרטים על הפגישות יפורסמו בגיליונות הבאים של "אצלנו".

Письмо в редакцию

Хотим поблагодарить организаторов семинара в Шфаим 8 мая 2009г. Лекции по истории евреев Латвии были очень интересными. Лекторы постарались обогатить их интересным материалом. Очень хотелось бы, чтобы такие семинары проводились и в дальнейшем. Имеет смысл, чтобы каждая встреча была посвящена отдельному периоду – ведь это интересует не только нас, но и наших детей и внуков «собр».

Белла особо благодарна Эли Валку, рассказавшему о Румбуле и отметившему её покойного мужа Буби (Шмуэля) Цейтлина.

Белла Цейтлин, Шуламит Пур – Нетания

מכתב למערכת

ברצוננו להודות למארגני יום העיון שהתקיים ב-8.5.2009 באולם שפיים. ההרצאות על יהדות לטביה היו מעניינות מאוד, המרצים עבדו רבות כדי שההרצאות תהיינה עשירות בחומר מעניין. רצוי מאוד שימי עיון כאלה ימשיכו להתקיים, אולי כדאי שיתמקדו כל פעם בנושא אחד או בתקופה אחת. זה מעניין לא רק אותנו אלא גם את נכדנו ה"צברים". אני רוצה להודות במיוחד לאלי וולק שסיפר על רומבולה ומצא לנכון להזכיר בחום רב ובהערצה את בעלי המנוח שמואל (בובי) צייטלין ז"ל.

בתודה רבה לכל המארגנים והמרצים על האירוע המוצלח.

בלה צייטלין, שולמית פור, נתניה

В этом году венок от имени нашего Объединения на церемонии в Яд ва-Шем в День Катастрофы возложил Ицхак Гдуд, который в 18 лет попал в рижское гетто и прошел все круги нацистского ада. Вместе с ним в Яд ва-Шем пришли его внуки Игал и Галит и два правнука – сыновья Игала.

כמדי שנה השתתפו נציגנו בטכס הנחת זרים למרגלות האנדרטה למורדי גטו וורשה אשר ב"יד ושם". השנה הניח את הזר, בשם איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה, יצחק גדוד, אשר בהיותו נער בן 18 נכלא בגטו ריגה ושרד את תופת השואה. נתלו אליו לטכס נכדיו יגאל דביר וגלית מאיר וניניו, בניו של יגאל.

Уход за могилами на кладбище в Шмерли

Мы получили прејскурант ухода за могилами от рижской "Хевра кадиша"

Расчистка и уход за могилами осуществляются с апреля по октябрь (7 месяцев). Стоимость ухода за "одноместной" могилой в 2009 г. – 32,8 лата за полный срок, 20,5 лат – за 3 месяца. В 2010 г. эта плата составит 36 латов и 24 соответственно.

В нашем офисе можно узнать сумму оплаты на различные сроки в 2009 – 2011 гг. за могилы разной величины.

Деньги (в долларах по курсу на день оплаты) следует перевести на счёт "Хевра кадиша"

№ LV14UNLA 0050 0070 7296 6 в SEB Banka S.W.I.F.T. UNLALV2X

טיפול בקברים בבית העלמין שמרלי

עלות שמירת ניקיון, טיפול בפרחים ובצמחיה עבור קבר של יחיד הינה 32.8 לאט (לעונה – 7 חודשים), לתקופה של 3 חודשים 20.5 ל". ב-2010 תהיה העלות 36 ו-24 בהתאמה.

ניתן לקבל מחירים ביתר פירוט במשרדנו.

את התשלום יש להעביר ל"חברה קדישא" בריגה לחשבון

№ LV14UNLA 0050 0070 7296 6 SEB Banka S.W.I.F.T. UNLALV2X

О сайте Raduraksti

Латвийский исторический архив в Риге сканировал книги раввинатов за годы от 1854 до 1905 гг. и поместил их на сайте интернета <http://www.lvva-raduraksti.lv>. Речь идёт о записях рождений, бракосочетаний, смертей и разводов в главных еврейских общинах Латвии, в частности Риге, Бауске, Даугавпилсе (Двинске), Екабпилсе, Лиенае (Либаве), Резекне (Режице), Тукумсе и др. Большинство записей сделано на двух языках: русском и иврите. Целью этого проекта, сказано на сайте, является сохранение оригинальных документов, чтобы сделать их доступными каждому исследователю, интересующемуся происхождением своей семьи. Для просмотра документов требуется лишь краткая регистрация.

В книге записей рождений г. Бауска я обнаружила не только девичью фамилию своей прабабушки, но и место рождения своего прадеда, оба со стороны моего отца. Я обнаружила также запись о смерти моего прадеда (со стороны моей матери), который умер в 1905 г. в Либаве. В записи указано имя его отца, причина смерти и возраст. Мне повезло также и потому, что моя подруга Мирьям Янкелович побывала в Лиенае, где разыскала могилу прадеда. Хотя надпись плохо сохранилась, можно различить фамилию Зебель и год смерти. В этом ей помогли активисты местной еврейской общины Эдуард Каплан и Роза Сухарь.

Неоднократно я наталкивалась на следы трагедий, смертей малолетних детей или молодых глав семей и т. п. Сумма, указанная в брачном контракте (Ктубе), к примеру, дает возможность судить о благосостоянии семьи.

В книге записей о рождении г. Либавя я натолкнулась на такую историю: крестившийся ранее еврей выразил глубокое раскаяние и обратился с просьбой вернуться в еврейство. Он был занесён в книгу рождений, как родившийся вновь.

Выходцы из Даугавпилса (Двинска) могут найти перевод на английский язык записей рождений и бракосочетаний выйдя на сайт <http://pagesperso-orange.fr/vishki/rigavitalrecords.html> Кристины Уздин. Сейчас она завершает перевод записей о смерти.

Эстонский национальный архив выступил с подобным проектом: <http://www.ra.ee/explorer.php>

В заключение замечу, что поиски на этих сайтах представляют собой волнующий поход не только в историю латвийского еврейства, но и в личную историю каждого, кто имеет корни в Латвии.

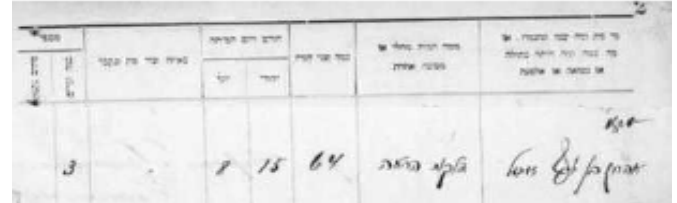
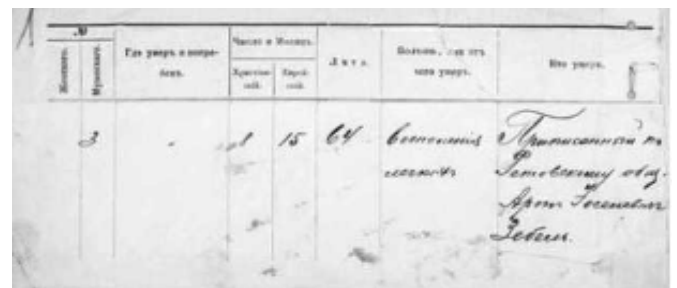
Элла Баркан, Тель-Авив

האתר Raduraksti

הארכיון ההיסטורי הלטבי בריגה סרק את ספרי הרבנות מן השנים 1854 ועד 1905 והעלה אותם לאתר באינטרנט: <http://www.lvva-raduraksti.lv> מדובר ברישומי הלידה, נישואין, פטירה וגירושין של הקהילות היהודיות העיקריות בלטביה ביניהן ריגה, באוסק, דאוגבפילס, יקבפילס, ליאפאיה, רזקנה, טוקום ועוד. רוב הרישומים נכתבו בשתי שפות, רוסית ועברית. מטרת הפרויקט על פי האתר, הוא לשמר את המסמכים המקוריים ולהפכם לנגישים לכל חוקר המתעניין במוצא משפחתו. על מנת לצפות במסמכים נדרש רישום קצר בלבד.

מימצאים חדשים ומפתיעים גיליתי ברישומי הלידה של באוסק. מצאתי לא רק את שם נעוריה של סבתא רבתא שלי רחל (לבית לֶבְנֶבֶרְג) אלא גם את מקום לידתו של סבא רבא יחיאל שוסטר יליד זיימל שבליטא, רחל ויחיאל הם הורי סבתי מצד אבי.

מצאתי גם את רישום הפטירה של אהרון זייבל, סבא רבא שלי (מצד אמי) שנפטר בליבאו בשנת 1905. ברישום מצוין שם אביו, סיבת הפטירה וגילו ואני רק ידעתי את מיקום הקבר.

גולת הכותרת של הסיפור היא תמונת קברו! התמזל מזלי וחברתי מרים ינקלוביץ' מירושלים נסעה ללטביה ותכננה לבקר בבית הקברות בליבאו. ואכן מרים וריטה בוגדנובה מארכיון ההיסטורי בריגה שנסעה עימה הצליחו לאתר את הקבר. חלק מן הכיתוב על מצבת אהרון זייבל נשחק אך ניתן לזהות בבירור את השם SEBEL ואת השנה. באיתור הקברים הן זכו לסיוע רב מפעילי הקהילה אדוארד קפלן ורוזה סוחר.

מעיון ברישומים רבים עולה כי בין יהודי לטביה ויהודי ליטא רבו קשרי הנישואין. לא פעם נתקלתי ברמזים לאירועים דרמטיים או לטרגדיות משפחתיות. ילדים שנפטרו בינקותם, אב שנפטר בגיל צעיר והותיר אלמנה צעירה ויתומים. אלמן זקן שנשא אשה צעירה ממנו בשנים רבות.

גם הארכיון הלאומי באסטוניה העלה פרויקט דומה:
<http://www.ra.ee/dgs/explorer.php>

עברתי על רישומים רבים ביישובים שונים ומצאתי מידע חדש על כ-80 קרובי משפחה, רבים מהם לא היו ידועים קודם.

לסיכום אומר כי זהו מסע מרגש לא רק לחלק מן ההיסטוריה היהודית בלטביה אלא גם להיסטוריה הפרטית של כל מי שיש להם שורשים בארץ זו.

אלה ברקן, תל אביב

סכום הנקוב בכתובה יכול למשל להעיד על מצבה הכלכלי של המשפחה. נתקלתי גם בסיפור יוצא דופן שהתגלה בספר הלידות של ליבאו. יהודי שהתנצר וביקש לחזור ליהדות, הוא מביע חרטה גמורה ומבקש לקבלו חזרה לחיק היהדות, ואכן כמי שנולד מחדש הוא נרשם בספר הלידות.

מי שמוצא משפחתו מדאוגבפילס (דווינסק) אך איננו שולט ברוסית מוזמן לפנות לאתרה של כריסטין אוזדין שעושה עבודה נפלאה ובהתנדבות. היא תרגמה לאנגלית את רישומי הלידה והנישואין ועומדת לסיים את רישומי הפטירות:

<http://pagesperso-orange.fr/vishki/rigavitalrecords.html>

В Латвии отмечают столетие
Исайи Берлина (1909-1997)

Первого июня 2009 г. Латвийский Университет провёл конференцию, посвященную столетию со дня рождения выдающегося философа Исайи Берлина, проведшего первые годы своей жизни в Риге, откуда семья выехала в Англию в 1921 г.

На факультете общественных наук ЛГУ была открыта аудитория его имени. "Мы находимся в Московском форштадте, где было гетто – ещё один этап нашей противоречивой истории - а теперь здесь размещается крупнейший в Балтии институт общественных исследований" – отметил ректор университета проф. Марцис Аузиньш. Он сообщил также, что Исайе Берлину недавно была присвоена степень почетного доктора наук Латвийского Университета.

*Сообщение для прессы
Латвийского университета*

От редакции: *Следует отметить, что сэр Исайя Берлин, лауреат премии Иерусалима, был удостоен того же почётного звания и университетами в Тель-Авиве и в Бээр-Шеве, а также Институтом им. Х. Вейцмана в Реховоте.*

מאה שנה לישעיהו ברלין

ב-1 ליוני 2009 קיימה האוניברסיטה הממלכתית הלטבית ועידה לציון 100 שנה להולדתו של הפילוסוף ואיש מדעי המדינה הדגול, סר ישעיהו ברלין. סר ישעיהו ברלין נולד בריגה בשנת 1909. ב-1921 הביאה אותו משפחתו לאנגליה. ישעיהו ברלין למד באוקספורד, ומ-1932 הוא ניהל שם קורסים לפילוסופיה. בזמן מלחמת העולם השנייה עבד בשרות המידע הבריטי בשגרירויות בריטניה בניו-יורק ובמוסקבה.

ישעיהו ברלין כיהן כפרופסור לתורת החברה ומדיניות (מ-1957) והיה נשיא "וולפסון קולג'" באוקספורד (מ-1966). גישתו לבעיות חברה ומדיניות היא ליברלית מאד.

ישעיהו ברלין פירסם מחקרים על קרל מרקס, משה הס ולב טולסטוי. הוא קיים קשרים הדוקים עם מדינת ישראל.

בהודעת האוניברסיטה הלטבית לעתונות נאמר, שבפקולטה למדעי החברה של האוניברסיטה הלטבית נחנך אולם הרצאות על שמו של ישעיהו ברלין. "אנו נמצאים בפרבר המוסקבאי של ריגה, במקום בו שכן הגטו ועתה נמצא כאן המכון למחקר חברתי, הגדול ביותר בין המדינות הבלטיות", ציין רקטור האוניברסיטה הלטבית מְרְצִיס אַאוֹנְיִנְשׁ. הוא גם הודיע, שהאוניברסיטה הלטבית העניקה לסר ישעיהו ברלין תואר דוקטור לשם כבוד. תואר זה הוענק לו גם על ידי האוניברסיטה בתל אביב, אוניברסיטת בן-גוריון בבאר שבע ומכון ווייצמן למדע ברחובות. כמו כן הוא זכה בפרס ירושלים בשנת 1979.

סר ישעיהו ברלין נפטר ב 5 בנובמבר 1997.

דוד מורין, כפר סבא

Конференция в Праге

Готова ли Европа ликвидировать последствия Катастрофы?

С 26 по 30 июня в Праге проходила самая представительная и, возможно, последняя международная встреча по данной теме. Первая состоялась в Вашингтоне в 1998 г, затем в Лондоне и Вильнюсе.

На конференции присутствовали более пятисот человек из 39 стран, в т.ч. представители около 40 еврейских организаций из 18 стран. Представители некоторых общин входили в официальные государственные делегации. Я представлял наше Объединение в рамках WJRO - Всемирной Еврейской организации по реституциям, созданной 16 лет назад для возвращения еврейской собственности в странах Восточной Европы. Основные переговоры на предварительных встречах вели представители Израиля и "Клеймс конференс". Израильян было более 20 человек. Израильская официальная делегация во главе с министром по связи с диаспорой Юлием Эдельштейном насчитывала 12 человек (из них 6 от Объединения Организаций лиц, переживших Шоа). Израильяне принимали активное участие во всех секциях:

- ✓ Исследования, воспитание и увековечение памяти жертв;
- ✓ Возврат/компенсация недвижимой собственности;
- ✓ Возврат похищенных произведений искусства;
- ✓ Иудаика и культурное еврейское наследие.

Я выступил на заседании второй секции с анализом положения в Латвии. Отметив, что с возвратом частной собственности дела в Латвии обстоят лучше, чем в Польше, Литве и некоторых других странах, я указал: "общинная собственность принадлежавшая до 1940 года еврейской общине Латвии должна быть возвращена ей в натуре или в виде компенсации. Это позволит помочь выжившим в Холокосте и другим нуждающимся евреям и увековечить память о тех, кто был убит, зачастую своими же соседями...".

В то же время я отметил, что, осознавая нынешнюю экономическую ситуацию в Латвии, мы готовы отложить на пару лет выплату денежной компенсации, но настаиваем на возвращении собственности, принадлежавшей еврейским общинам или тем, у кого погибла вся семья. Доходы от неё позволят облегчить жизнь больным и неимущим жертвам Катастрофы, а также увековечить память о тех, кого убили.

הוועידה בפראג

האם מוכנה אירופה לחסל את תוצאות השואה?

בין 26 ל-30 ביוני ש.ז. התקיימה בבירת צ'כיה וועידה בינלאומית בה דנו נציגים של כ-40 מדינות בטיפול בתוצאות השואה. בוועידה השתתפו מעל 500 איש וביניהם נציגים של כ-40 ארגונים יהודיים מ-18 מדינות. ייצגתי את האיגוד שלנו במסגרת משלחת של איל"ר – ארגון יהודי עולמי להחזרת הרכוש.

בפגישות ההכנה יצגו את האינטרסים של העם היהודי בעיקר נציגי ישראל וראשי "וועידת התביעות". לפראג הגיעו למעלה מ-20 ישראלים. בראש המשלחת הממלכתית אשר מנתה 12 חברים (בהם 6 נציגי מרכז הארגונים של ניצולי השואה) עמד השר לענייני התפוצות יולי אדלשטיין. הישראלים נטלו חלק בדיונים של כל ארבעת קבוצות העבודה:

- מחקר, חינוך והנצחת זכר הקרבנות;
- החזר/פיצוי עבור נכסי דלא ניידי;
- החזר יצירות אומנות שנגזלו;
- יודאיקה ומורשת תרבותית יהודית.

Э.Валк анализирует ситуацию в Латвии
א. ולק מדווח על המצב בלטביה

במסגרת קבוצת העבודה בעניין החזרת הרכוש הצגתי בפני המשתתפים את תמונת המצב בלטביה. ציינתי שמצב החזרת הרכוש הפרטי טוב יותר שם בהשוואה לפולין, לליטא ולכמה מדינות נוספות. עם זאת הדגשתי, שיש להחזיר ליהודי לטביה את הרכוש הקהילתי. אמרתי: "הרכוש שהיה שייך עד 1940 לקהילה היהודית בלטביה חייב להיות מוחזר בעין או בצורת פיצויים. הדבר יאפשר לניצולי השואה וליהודים נזקקים אחרים שמוצאם מלטביה להיות בכבוד וגם לממן את הנצחת זכרם של אלה שנרצחו, לעיתים ע"י שכניהם. אולם, לאור המצב הכלכלי הקשה של לטביה אנו מוכנים שתשלומי הפיצויים יידחו לשנתיים, אך אנו עומדים על כך, שיוחזר הרכוש הקהילתי ורכושם של מי שנרצחו ואין להם יורשים. ההכנסות מהרכוש שיוחזר יאפשרו לקהילה לדאוג לחולים ונזקקים".

Зам. министра иностранных дел Латвии Андрис Тейкманис, выступая на заключительном заседании, рассказал о том, как много делается в Латвии для исследования периода Катастрофы и его изучения в школах, но не коснулся проблемы компенсации за общинную собственность.

Заключительный документ под названием "Терезинская Декларация" одобрили 47 государств. Меня разочаровали "постные", ни к чему не обязывающие фразы этой Декларации. Но, как пояснили руководители изр. делегации и представители "Клеймс Конференс", хотя этот документ и не содержит строго обязывающих формулировок – это компромисс между тем, на чём настаивали страны, владеющие ныне еврейским имуществом (в т. ч. произведениями искусства) и тем, что требовали еврейские участники. В особенности в том, что касается возвращения собственности или компенсации:

"Мы призываем (страны), где это ещё не осуществлено эффективно, приложить все усилия для реституции еврейской общественной и религиозной собственности в натуре или в виде денежной компенсации".

"Мы отмечаем, что в некоторых странах собственность "без наследников" может служить основой для решения материальных проблем нуждающихся жертв Холокоста и обеспечения дальнейших усилий в сфере просвещения относительно причин и последствий Холокоста".

В разделе о кладбищах и местах расстрела говорится:

"Мы призываем государственные и муниципальные власти, а также гражданское общество и компетентные организации обеспечить, чтобы эти массовые захоронения были обозначены и ограждены. А также приложить усилия для идентификации еврейских кладбищ, их ограждения и охраны от осквернения и объявить их "национальными памятниками" там, где законодательство позволяет сделать это".

Пожалуй, самым важным результатом конференции в Праге можно считать создание Европейского института наследия Холокоста цель которого – следить за разработкой вопросов, поднятых на Конференции в Праге и в Терезинской Декларации. Институт будет действовать в Терезине и через год должен представить детальный анализ ситуации и рекомендации по всем аспектам ликвидации последствий Холокоста и, прежде всего, по возвращению собственности.

Эли Валк, Иерусалим

סגן שר החוץ של לטביה אנדריס טייקמניס סקר בדבריו בישיבת המליאה המסכמת, את המאמצים הרבים אשר נעשו בלטביה כדי לחקור את תקופת השואה וכדי ללמד עליה בבתי הספר, אך לא הזכיר ולו במילה אחת את נושא הפיצויים על הרכוש.

המסמך המסכם, "הצהרת טְרֶזִין", נוסח על דעת 47 מדינות. עלי להודות כי ניסוחי ה"פְּקוּוֹה" של ההצהרה אשר אינם מחייבים לשום דבר אכזבו אותי מאוד. עם זאת הבהירו ראשי המשלחת הישראלית ונציגים בכירים של וועידת התביעות, שיש לראות בהצהרה זו הישג, מאחר וזאת הפשרה הטובה ביותר בין העמדות של המדינות המחזיקות כעת ברכוש היהודי (כולל יצירות אמנות) לבין הדרישות של הנציגים היהודיים ובראשם הישראלים. כך, למשל, לגבי החזרת הרכוש נאמר בהצהרה:

"אנו קוראים (למדינות), אשר טרם עשו כן, לעשות כל מאמץ להחזיר הרכוש היהודי הקהילתי והדתי, בין בעין ובין בכסף"
"אנו מציינים שבארצות מסוימות הרכוש ללא יורשים יכול לשמש בסיס לפתרון בעיות כלכליות של ניצולי שואה נוקקים ולהבטחת המשך המאמץ בתחום הסברת הנסיבות של השואה ושל תוצאותיה".

בפרק על בתי העלמין ואתרי ההשמדה נאמר, בין היתר: *אנו קוראים לגורמים הממשלתיים והמקומיים (במדינות הרלוונטיות) וכן לציבור האזרחי ולארגונים ולמוסדות המתאימים לדאוג שמקומות קבורה יסומנו ויגודרו, לעשות מאמץ לזיהוי בתי קברות יהודיים, לגידור ושמירה מפני חילולם, יש להכריז עליהם כ"אתרים לאומיים" בכל מקום אשר החוק מאפשר זאת".*

Обсуждение дальнейших действий с руководителем американской делегации, послом Стюартом Айзенштадтом עם ראש מישלחת אמריקאית השגריר סטיוארט אייזנשטדט נידונו דרכים להמשך המאבק להחזרת הרכוש

כשישג החשוב של ההתכנסות בפראג ניתן לראות את הקמת המכון האירופאי למורשת השואה אשר מטרתו – לעקוב אחרי פיתוח הנושאים שנדונו בפראג ובהצהרת טְרֶזִין. המכון יופעל בעיירה טְרֶזִין והוא צריך להגיש ביוני 2010 ניתוח של המצב והמלצות בכל ההיבטים של נטרול ההשלכות השליליות של השואה וקודם כל – בעניין החזרת הרכוש היהודי. אלי ולק, ירושלים

IN MEMORIAM

ИСТОРИК ЕВРЕЙСКОГО ДВИНСКА

23 марта 2009 года на 90 году жизни в Даугавпилсе скончался Залман Иосифович Якуб

Любой человек, интересующийся историей города Даугавпилса, скажет, что **Залман Якуб** внёс наиболее значительный вклад в её изучение. Почти 90 лет тому назад он родился в многодетной небогатой еврейской семье. Юноша закончил 6 классов, а затем осваивал профессию столяра в училище ОРТ. Но его тянуло к писательскому труду. Его первые статьи были опубликованы в 1940 году в Риге в газете «Кампф».

Часть семьи Якуба успела эвакуироваться, остальные родственники погибли в гетто. В январе 1942 года З. И. Якуб был призван на фронт. Воевал миномётчиком в составе Латвийской стрелковой дивизии, дошел до Берлина, его боевые заслуги отмечены орденом Отечественной Войны 1 степени, медалью «За отвагу» и другими наградами. Стал переводчиком с немецкого языка. Всю жизнь идиш оставался для него родным.

После войны, за без малого 60 лет, им было опубликовано более 600(!) заметок, статей, очерков, рассказов, книг о родном городе. Наш архивариус печатался в 60 газетах и журналах Риги и Москвы, далеко в Биробиджане, в Израиле и США, Франции и Польше. Работы Якуба выходили на русском, идиш, иврите и латышском языках.

Залман Якуб по праву считается первым исследователем Холокоста в родном городе. Материалы о Холокосте историк начал собирать сразу после войны. Его работа «В те дни». (Из истории Даугавпилского гетто) стала классической. Автор с большим психологическим мастерством показал трагедию жертв, величие подвига спасателей. В 1989 году эта работа была опубликована в журнале на идиш «Советиш Геймланд».

В 1993 году эта работа увидела свет на русском языке. Наиболее значительными работами городского летописца являются статьи «Евреи в Динабурге – Двинске – Даугавпилсе», «Просвещение евреев Даугавпилса». Циклы его статей о Динабургском замке, о Даугавпилсе в 1812 году, о строительстве города, его развитии, знаменитых людях позволили нам, горожанам, узнать историю города и гордиться ею. Залман Якуб – неизменный соавтор первых трёх книг «Евреи в Даугавпилсе». Итогом исследовательской работы краеведа являются две книги: «Даугавпилс в прошлом» и «Город Даугавпилс. Хронологический обзор 1275 – 2001».

В последней книге приводится 1850 дат значительных событий из истории города. В связи с 725-летием города исследователь был награждён специальным почётным знаком городской думы. Это был искренний и добрый человек, еврей – гвардеец, настоящий патриот города, любящий муж, прекрасный отец, добрый дедушка. Пусть его имя навсегда будет завязано в узле нашей памяти.

И. Рочко, Даугавпилс

סוף מעמ' 2

בשבת הלכנו לבית הכנסת המרכזי היחיד בריגה, אני מעריך שהיו כמאה מתפללים. החלטתי להישאר עד סיום התפילה. הסתכלתי סביבי ותמתי מה עושים כאן יהודים בגיא ההריגה, רציתי לעלות לבמה ולצעוק "יהודים לכו הביתה לישראל!" לא עשיתי זאת לא היו לי הכוחות הנפשיים לעשות זאת ואיני יודע אם יצא לטובה או לא.

ביום החופשי הלכנו אהובה ואני לאתר את הבית שבו גר סבא שלנו. חשתי כאילו אני הולך לבקרו ועוד מעט נפגש. הרגשת קירבה מילאה אותי. אחר כך הלכנו לבקר את מקום מגורי הורי זה הבית שבו גרנו בילדותינו. תמונה אחת נשארה לי מילדותי, אנו בפתח החצר ובורחים מפני אנשים רעים. לא בקלות מצאנו את הבית, פגשנו גם את נכדו של בעל הבית היהודי.

כמובן שהוא אינו יודע דבר על אותה תקופה, בהרגשה שונה ביותר התייחסתי למקום זה. הורי נפטרו בארץ, בשיבה טובה והביקור בבית מגוריהם לא היה עטוף בעצב. התייחסתי למקום ללא שום קשר לעברי שלי שהרי גם אני גרתי כאן.

אולי משום שאין לי זיכרונות ממקום זה, לא ייחסתי חשיבות לביקור זה. אחותי ואני חשנו צער על שהורינו אינם בחיים כדי שנוכל לספר להם על כל מוצאותינו כאן בריגה. הורי עלו לארץ באופן לגאלי ואימי הייתה מספרת, כי כאשר עמדו בתחנת הרכבת לנסוע לארץ, כל המשפחה עמדה סביבם ובכתה, "לאן אתם נוסעים - למדבר? לחיות עם גמלים?"

בכל הסיור הזה לא יכולתי להסיר מחשבה מליבי, אם אמי לא הייתה עומדת על דעתה היכן הייתי אני מומת בבור ההריגה? נקבר הי? אולי נשרף בבית הכנסת, אולי מת מרעב קור ואימה? בכל מקום שבו עמדתי שאלתי את עצמי – כאן?

חנוך שמשי (שמושקוביץ'),
רמת גן, 7 באוגוסט 2009

ФАКЕЛ В ЯД ВА-ШЕМ

Факел Соломону Фейгерсону подаёт его внук, курсант израильских ВВС Том Фейгерсон
את הלפיד להדלקת המשואה מגיש לפייגרסון נכדו תום, הניך קורס בהיל אוויר

На церемонии в Яд ва-Шем накануне Дня Катастрофы один из шести Огней Памяти зажег бывший узник гетто Лиепайи и концлагерей Кайзервальд и Штутгоф, зам. председателя нашего Объединения Соломон (Сёма) Фейгерсон. Соломон (Сёма) Фейгерсон родился в 1930 г. в городе Лиепая. При обороне города погиб его старший брат, в июле 1941 был убит отец, в феврале 1942, перед уводом на расстрел, мать спасла ему жизнь, велев прыгнуть в окно со второго этажа. В апреле 42-го он сумел бежать по дороге на расстрел в Шкеде. После ликвидации гетто в октябре 43-го его перевезли в Кайзервальд (Рига), а оттуда, в августе 1944, в Штутгоф (Вост. Пруссия).

Вернувшись в Латвию после войны, он работал и учился, создал семью, стал инженером, боролся за выезд в Израиль, куда приехал в 1971 г. Много лет проработал в фирме "Тельрад". И в Латвии и в Израиле он много делает для объединения всех, кто пережил Шоа. О гибели родных и других земляков и своем чудесном спасении Соломон рассказал в книжке "Трагедия евреев Лиепайи", которую он издал на русском и на иврите в 2004-5 гг.

סגן יו"ר האיגוד מדליק משואת זיכרון

את אחת ממשואות הזיכרון בעצרת הממלכתית בערב יום השואה והגבורה תשס"ט הדליק מר סולומון פייגרסון, אשר עומד בראש עמותת יוצאי ליבאו (Liepaja) בישראל ומכהן גם כסגן יו"ר האיגוד שלנו. השנה נבחרו מדליקי משואות אשר היו ילדים בזמן השואה. אנו מביאים את תמצית סיפורו של מר פייגרסון כפי שהוכן ביד ושם: סולומון (סיומה) פייגרסון נולד ב-1930 בעיר Liepaja שבלטביה. ביוני 1941 נכבשה העיר על ידי הגרמנים ובקרבות על הגנתה נהרג אחיו חנוך. אביו יעקב נרצח ביולי 1941 ובפברואר 1942 נתפסו אמו של סולומון ושני אחיו ונרצחו באתר ההשמדה שְקֶדָה. האם עוד הספיקה להורות לסולומון לקפוץ מן החלון וכך ניצל. באפריל 1942 נתפס סולומון על ידי הרוצחים הלטביים והובל יחד עם שלושים יהודים לשְקֶדָה, הוא הצליח להימלט למרות פציעתו מירי השומרים.

ביולי 1942 רוכזו יהודי לייפאיה בגטו, סולומון התגורר בחדר אחד עם עוד עשרים נערים וגברים שנותרו לבדם. ביום כיפור באוקטובר 1943 חוסל גטו לייפאיה. סולומון הועבר למחנה העבודה קייזרוואלד בריגה ושם נקשר ללינה גולדבלט, אסירה מהמבורג שהגיעה למחנה עם בתה רוזה. "היא הייתה בשבילי כמו אימא", הוא מעיד, "היא אפילו תפרה לי חולצה ומכנסיים".

באוגוסט 1944 הועבר סולומון למחנה הריכוז שטוטהוף בגרמניה ובאפריל 1945 הועלה על אחת מארבע ספינות שנשאו 500 אסירים ונשלחו לים הבלטי. האסירים יועדו למות בלב ים, אך הספינה עליה שהה סולומון הגיעה לנוישטאדט ב-3 במאי 1945. מלחים גרמנים שהיו על החוף ירו על הניצולים אך סולומון שרד גם את הטבח הזה. "פעמון החירות צלצל בשבילי ב-3 במאי 1945", מספר סולומון.

לאחר המלחמה שב לריגה, למד הנדסה והקים משפחה. במקביל היה פעיל בקבוצת ניצולי השואה בריגה ונמנה על פעילי המאבק למען עליה לישראל.

ב-1971 עלה עם משפחתו לישראל ועבד כמהנדס בחברת טלרד. בשנים האחרונות סולומון פועל בהתנדבות בארגונים להנצחת השואה ולסיוע לניצולי שואה ואף פרסם ספר על חורבן קהילת לייפאיה.

סולומון נשוי לאֶתֶל ולו בן יעקב, ו-2 נכדים.

На государственной церемонии в Яд ва-Шеме в честь победы над гитлеровской Германией венок от нашего объединения возложили ветераны 43-ей Латвийской стрелковой дивизии: член правления Яков Карасин и активист организации инвалидов войны Лейзер Шнеер.

בשנים אחרונות מתרבים בארץ האירועים לציון יום הניצחון על הנאצים. השנה הונח בטכס ממלכתי ב"יד ושם" זר בשם האיגוד שלנו. את הזר התכבדו להניח וותיקי הדיביזיה הלטבית (מס' 43) יעקב קָרְסִין – חבר הנהלת האיגוד ולְיִזְעֶר שנייר – פעיל ארגון נכי המלחמה בנאצים.

Исторический архив Объединения открыт по воскресеньям с 12:00 до 15:00, по средам с 10:00 до 13:00
Посещение в иные дни следует согласовать по телефону 09-9596532 или по e-mail arch.shfayim@gmail.com

Архив находится в Шфаим,
(в ста метрах к югу от торгового центра)

почтовый адрес: 60990, שפיים, קתדרה, בניין קתדרה, שפיים, 60990

הארכיון ההיסטורי של האיגוד פתוח לקהל בימי א' מ-12:00 עד 15:00 ובימי ד' מ-10:00 עד 13:00.

ביקורים בימים אחרים יש לתאם בטל' 09-9596532 או בדוא"ל: arch.shfayim@gmail.com

הארכיון ממוקם במתחם החינוכי בשפיים (כ-100 מ' דרומה מהמרכז המסחרי)

אנו זקוקים למתנדבים יודעי שפות לעזרה בארכיון. נא לפנות לארכיון או למשרד של האיגוד

В последнее время мы начали рассылать информацию по электронной почте. Просьба ко всем, кто пользуется компьютером, сообщить адрес e-mail (свой или своих детей), отправив письмо по адресу latest@bezeqint.net.

לאחרונה התחלנו לשגר הודעות וחדשות לחברי האיגוד בדואר אלקטרוני. כל מי שיש לו כתובת e-mail מתבקש לשלוח את כתובתו אלינו ל-latest@bezeqint.net.

אנו מודים לחברים אשר העבירו תרומות לפעילות האיגוד:

100 – 200 ₪ פרופ' יהודה פייטלסון (ירושלים), זאב גולדשמידט (תל אביב), גבריאל אליאנוב (רחובות)
300 – 400 ₪ מרי ורפאל קצוביץ' (תל אביב); חיים קופמן (קרית חיים) – לזכר אחותו, אסירת ציון
רבקה קופמן (שפטינסקי) אשר הלכה לעולמה לפני 40 שנה;
500 ₪ ד"ר אילנה ומרק פֶּרְבֶּר (ירושלים) לזכר הוריהם עזרא ורוזה רוסינק (ליבאו);
משה וגייטה פרבר (טוקום)

תודתנו המיוחדת

לאסיר גטו ליבאו ג'וזף - יוסקה הופמניס (אוסטרליה) אשר העלו תרומה של \$ 1000
Special thank to our associate member, prisoner of Liepaja ghetto
Mr. Joseph Hofmanis, (Australia), for his generous donation of \$ 1000

После выхода предыдущего номера «Эцлейну» в фонд *Игуда* поступили пожертвования:

100 – 200 шек. проф. Иегуда Файтельсон (Иерусалим)
Зеэв Гольдшмит (Тель-Авив)
Габриэль Элианов (Реховот)
300 - 400 шек. Мери и Рафаил Кацович (Тель-Авив),
Хаим Копман (Кирьят Хаим), в память о сестре, узнице Сиона
Ривке Шепетинской (Копман), скончавшейся 40 лет назад.
500 шек д-р Илана и Марк Фербер (Иерусалим), в память о родителях:
Эзра и Роза Русинек (Лиепая); Моше и Гита Фербер (Тукумс)

Особая благодарность узнику гетто Лиепая
Джозефу Хофманису (Австралия), пожертвовавшему
\$ 1000 для поощрения нашей деятельности

אצלנו / בטאון איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל • ג'ליון מס' 18 • אוגוסט 2009 / אלול תשס"ט
המערכת: אלי ולק, אריה גרינמן, אלה ברקן, דוד מורין. דוא"ל: latest@bezeqint.net
הגהה: אלה ברקן • ביצוע גרפי: שאול בלוצרקובסקי